OBOROVÝ PŘIJÍMACÍ TEST PSYCHOLOGIE FF MU 2012/2013

Před sebou máte čtyřstránkový test, který obsahuje 45 položek. Své odpovědi zapisujte do záznamového archu.
Vyberte vždy pouze jedinou odpověď.
U každé položky bude uplatněno toto bodování: Správně označená odpověď bude ohodnocena 1 bodem. Za nesprávně označenou odpověď nebo za více odpovědí označených jako platné vám bude odečteno 0,25 bodu.
Za odpověď e) nevím dostanete 0 bodů.

1. Psycholog je přesvědčen, že chování člověka je určováno především podmínkami prostředí. Který teoretický směr je nejbližší takovému pohledu?
a) psychoanalýza
b) behaviorismus
c) humanistická psychologie
d) existenciální psychologie
e) nevím

2. V programu psychologické konference jste objevili příspěvek s názvem "Lidská mysl funguje jako počítač". K jakému psychologickému směru se autor příspěvku nejpravděpodobněji hlásí?
a) transpersonální psychologie
b) gestalt psychologie
c) behaviorismus
d) kognitivní psychologie
e) nevím

3. Jedním ze způsobů, jak lze definovat odborné pojmy, je tzv. operacionální definice. Jde o takovou definici, která vymezuje soubor operací nezbytný k stanovení či měření pojmu. Tímto způsobem lze v psychologii studovat přímo nepozorovatelné jevy. Která z následujících definic představuje operacionální definici?
a) hlad: počet hodin, který uplynul od posledního příjmu potravy
b) inteligence: schopnost myslet abstraktně
c) paměť: prostředek umožňující využití minulých zkušeností v přítomnosti
d) reflex: automatická mimovolní reakce na stimulaci, nevyžadující vstupní informace z mozku
e) nevím

4. Petr K. je obviněn, že v hospodské hádce napadl svého kamaráda Martina J. a bodl ho nožem tak, že ten později svému zranění podlehl. V rámci obhajoby Petr tvrdí, že si na hádku a bodnutí nožem vůbec nevzpomíná. Pokud bychom jeho verzi uvěřili, o jaký typ amnézie se jedná?
a) anterográdní
b) retrográdní
c) raná
d) procedurální
e) nevím

5. Psycholog po vyšetření sdělí Daliborovi, že jeho IQ se nachází tři směrodatné odchylky nad průměrem. Jakou hodnotu jeho IQ má?
a) 109
b) 121
c) 145
d) 103
e) nevím

6. Učitelka požádá žáky 8. A, aby uklidili kolem školy a nalezený odpad roztřídili. Žáci najdou při úklidu mj. velké množství PET lahví. Učitelka se zeptá, co žáci navrhují s PET láhvemi udělat. Většina doporučuje láhve sešlapat a odvézt do sběrného dvora, ale Berenika navrhne, že by z PET lahví mohli sestrojit vor, postavit lavičku nebo vyrobit originální lustry. Kterou schopnost má Berenika rozvinutou ve větší míře než ostatní žáci?
a) fluidní inteligenci
b) krystalickou inteligenci
c) divergentní myšlení
d) frustrační toleranci
e) nevím

7. Helenka zná přibližně 700 slov, umí chodit pozpátku a kutálet míčem, s panenkami si hraje raději sama než s vrstevníky. Když ji psycholog požádá, aby nakreslila podle předlohy čtverec, nedokáže to. Pro jakou vývojovou fázi jsou Helenčiny dovednosti typické?
a) dítě mladšího školního věku
b) batole
c) kojenec
d) předškolák
e) nevím

8. David usne na přednášce ze statistiky. Když to přednášející zjistí a probudí ho, je velice naštvaná a sdělí mu, že když má druhý den školu, nemůže chodit na večírky a ponocovat. Vzápětí se Davidovi ale omluví, protože ten jí sdělí, že trpí
a) enurézou
b) agnózií
c) mutismem
d) narkolepsií
e) nevím

9. Pavel trpí poškozením mozku. Jeho paměť je v pořádku, ale když se ho jeho neurolog zeptá, jakou střední školu vystudoval, zřetelně odpoví: "Řekl bych, že klikve skočily ham." Jaká porucha se u Pavla projevuje?
a) Wernickeova receptivní afázie
b) dyslálie
c) prozopagnozie
d) astereoagnozie
e) nevím

10. Psycholog při administraci testu ukazuje testované osobě obrázky osob a scén a testovaná osoba má vymyslet na základě obrázku příběhy. O jaký test se jedná?
a) Rorschachův test inkoustových skvrn
b) Minnesotský vícefázový osobnostní inventář
c) Tematický apercepční test
d) Test slovních asociací
e) nevím

11. Štěpán vypráví svému psychoanalytikovi sen, který se mu zdál minulou noc. Ve snu šel do domu své kolegyně a z její ledničky si vzal mísu velmi chutných broskví a několik jich v její kuchyni snědl. Psychoanalytik sen vyloží tak, že si Štěpán přeje mít s kolegyní pohlavní styk. Za jaký obsah snu lze označit broskve a jejich konzumaci?
a) latentní
b) manifestní
c) potlačený
d) nepřístupný
e) nevím

12. Který z následující čtveřice psychologů nepatří svým zaměřením mezi ostatní tři?
a) Stanley Milgram
b) Philip Zimbardo
c) Solomon Asch
d) B. F. Skinner
e) nevím

13. Co z následujícího platí o osobách prožívajících kognitivní disonanci?
a) prožívají konflikt mezi svými postoji a jednáním
b) prožívají rozpor mezi tím, co si o sobě myslí a co si o nich myslí ostatní
c) prožívají konflikt mezi svým reálným a ideálním já
d) prožívají rozpor mezi nevědomými potřebami a požadavky okolí
e) nevím

14. Jakou roli zastávaly v Milgramově klasickém experimentu s poslušností vůči autoritě skutečné zkoumané osoby?
a) roli žáka
b) roli učitele
c) roli pozorovatele
d) kteroukoli z rolí učitel, žák nebo pozorovatel (bylo přiřazeno náhodně)
e) nevím

15. Gregory a Wallace publikovali v roce 1963 článek o zkoumání pokroků muže, který po 50 letech slepoty znovu nabyl zrak. Tento výzkum je příkladem
a) nomotetického přístupu
b) deterministického přístupu
c) holistického přístupu
d) idiografického přístupu
e) nevím

16. Pokud máme posoudit, co bylo příčinou chování ostatních lidí, máme většinou tendenci přisuzovat větší důležitost vnitřním faktorům (jako jsou osobnostní vlastnosti) než faktorům situačním, i když máme pro oboje příčiny stejně přesvědčivé doklady. Jak sociální psychologové označují tuto tendenci?
a) haló efekt
b) skupinová polarizace
c) základní atribuční chyba
d) reciproční determinismus
e) nevím

17. Marek příležitostně užíval diethylamid kyseliny lysergové. Od posledního užití uběhl už více než rok. Nedávno ho zaskočily prožitky a halucinace, které se velmi podobaly těm, které zažil při jednom z dřívějších požití drogy. Jak se tento fenomén označuje?
a) feedback
b) fee fenomén
c) retroaktivní transfer
d) flashback
e) nevím

18. Jak se nazývá nauka o významu jednotlivých slov, morfémů a jiných znaků, případně též jejich vztahu ke skutečnosti, kterou označují?
a) sémantika
b) syntax
c) pragmatika
d) etymologie
e) nevím

19. Iva naposledy bruslila v dětství. Když se odhodlá jít po letech poprvé bruslit se svými syny, je přesvědčená, že už bruslit vůbec neumí, a pak je překvapena, že jí bruslení jde docela dobře. Jaký typ paměti se v tomto případě u Ivy uplatňuje?
a) sématická paměť
b) procedurální paměť
c) epizodická paměť
d) zablesková vzpomínka
e) nevím

20. Kterých aspektů vývoje se týká nejznámější teorie Jeana Piageta?
a) kognitivních
b) sociálních
c) sexuálních
d) emocionálních
e) nevím

21. Jedenapůlletá Barborka je zdravé a čilé dítě, které rádo prozkoumává své okolí: běhá, snaží se vyšplhat na nábytek a prolézačky na hřišti. Její ochranářská postarší maminka má však veliké obavy, že se Barborka může zranit a snaží se ji v těchto aktivitách omezovat. Neuvědomuje si však, že podle teorie Erika Eriksona tím Barborce brání ve vyřešení určitého vývojového úkolu - konfliktu:
a) autonomie vs. pochybnost
b) píle vs. pocity méněcennosti
c) identita vs. zmatek
d) důvěra vs. nedůvěra
e) nevím

22. Který psychologický směr ve svých teoriích učení a myšlení klade důraz na náhlé porozumění struktuře situace?
a) behaviorismus
b) gestalt psychologie
c) humanistická psychologie
d) psychoanalýza
e) nevím

23. Psycholog profesor Š. se zabývá vývojovými trendy v rozsahu pozornosti. Zkoumá proto pozornost u skupiny 30 novorozenců, 30 kojenců ve věku tří měsíců, 30 dětí ve věku jednoho roku a 30 dětí tříletých. Při výběru těchto 90 dětí dbá na to, aby skupiny byly vyrovnané z hlediska zastoupení chlapců a dívek, velikosti místa bydliště a ekonomického statusu rodiny. Jak lze označit jeho výzkumný přístup?
a) longitudinální
b) etnografický
c) genetický
d) průřezový
e) nevím

24. V odborném článku se můžeme dočíst následující kritiku testu: "Výsledek v Jelínkově testu inteligence není ovlivněn výhradně rozumovými schopnostmi, ale z velké části úrovní pozornosti". Kterou charakteristiku testu autor článku kritizuje?
a) reliabilitu
b) objektivitu administrace
c) validitu
d) specificitu
e) nevím

25. Který z následujících psychologů považuje za základní motivační sílu člověka tendenci k osobnímu růstu, zralosti a pozitivní změně?
a) Wilhelm Wundt
b) J. B. Watson
c) Carl Rogers
d) Leon Festinger
e) nevím

26. Se kterým autorem jsou především spojeny pojmy individuace, extroverze a introverze, slovní asociační test...?
a) Sigmund Freud
b) Carl Jung
c) Abraham Maslow
d) Jean Piaget
e) nevím

27. Podle Hullovy teorie motivace je pravděpodobnost určitého chování dána několika faktory. Např. pravděpodobnost, že krysa zmáčkne páčku v experimentátorem vytvořené skříňce je podmíněna zkušeností krysy s mačkáním páčky, úrovní hladu krysy a atraktivitou odměny (potravy) za zmáčknutí páčky. Který z následujících nepatří mezi Hullem vymezené faktory?
a) síla návyku
b) přenos
c) pud
d) pobídka (incentiva)
e) nevím

28. Co psychologové zjišťují zkoumáním vlastností dvojčat (jednovaječných, dvojvaječných, vychovávaných společně a odděleně)?
a) zda podobnost ve fyzickém vzhledu odpovídá podobnosti v osobnostních vlastnostech
b) zda jde při vývoji spíše o spojitý proces změn nebo o sérii kvalitativně oddělených etap
c) zda ve vývoji existují kritická období
d) podíl vlivů prostředí a genetických vlivů na vývoj
e) nevím

29. Weberova konstanta pro koncentraci pachového podnětu je 0,07 a pro koncentraci chuťového podnětu 0,20. Z toho vyplývá, že přidáme-li do jídla koření,
a) zaznamenáme rozdíl čichem dříve než chutí.
b) zaznamenáme rozdíl chutí dříve než čichem.
c) zaznamenáme rozdíl v podstatě současně (Weberova konstanta se vztahuje k jiným aspektům vnímání).
d) zaznamenáme rozdíl pouze chutí, pro čich je rozdíl příliš nepatrný.
e) nevím

30. Co z uvedeného je nejvíce ovlivnitelné výchovou a působením společnosti?
a) temperament
b) inteligence
c) charakter
d) kapacita krátkodobé paměti
e) nevím

31. Co patří mezi hlavní funkce amygdaly?
a) vytváří a fixuje paměťové stopy, zabezpečuje přenos informací z krátkodobé do dlouhodobé paměti
b) řídí motoriku – ovlivňuje napětí svalů, koriguje a tlumí nadbytečné pohyby, moduluje výstupní informace motorické kůry
c) vyhodnocuje informace ze senzorických vstupů a dodává jim emoční náboj, spouští poplachovou reakci organismu, funguje jako emoční paměť
d) reguluje tělesnou teplotu – na základě informací z termoreceptorů zpětnovazebně řídí úroveň tělesné teploty
e) nevím

32. Který orgán produkuje následující hormony: lidský choriový gonadotropin, progesteron, estrogeny, choriový tyreotropin a lidský choriový somatotropin?
a) vaječníky
b) štítná žláza
c) placenta
d) hypofýza
e) nevím

33. Bílé krvinky (leukocyty) hrají klíčovou roli v imunitních procesech. Jeden z typů leukocytů se nachází v krvi, lymfě a specializovaných lymfatických tkáních, a jako jediný z leukocytů má schopnost <u>rozpoznat</u> konkrétní cizorodý antigen. O který typ leukocytů se jedná?
a) lymfocyt
b) monocyt
c) neutrofilní granulocyt
d) eosinofilní granulocyt
e) nevím

34. Jakou funkci plní v lidském organismu vrátnicová žíla (vena portae)?
a) přitéká jí odkysličená krev z hlavy a krku do malého krevního oběhu
b) přitéká jí k jaterním buňkám krev s látkami vstřebanými z trávicí trubice, které se v játrech dále zpracovávají
c) přivádí krev k tenkému a částečně k tlustému střevu (do poloviny příčného tračníku)
d) vede krev, která vyživuje hlavu a krk s výjimkou mozku, oka a vnitřního ucha
e) nevím

35. Která z vrstev kosti je bohatě prokrvena a inervována?
a) hutná kost
b) houbovitá kost
c) kostní dřeň
d) okostice
e) nevím

36. Které období prenatálního vývoje označujeme jako období embryonální?
a) od početí až do první doby porodní
b) 20. – 40. týden prenatálního vývoje
c) 1. – 20. týden prenatálního vývoje
d) 1. – 8. týden prenatálního vývoje
e) nevím

37. Jak je označována teorie Ernsta Haeckela, že ontogeneze je zkráceným opakováním fylogeneze?
a) biogenetický zákon
b) zákon mikroevoluce
c) zákon makroevoluce
d) syntetická evoluční teorie
e) nevím

38. Slezina plní v lidském organismu řadu funkcí. Která z následujících k nim ale nepatří?
a) přeměna provitaminu D v jeho aktivní formu
b) krvetvorba v nitroděložním období
c) odstraňování starých a defektních erytrocytů
d) součást imunitního systému
e) nevím

39. Který mediátor se při svalové kontrakci uvolňuje na nervosvalové ploténce do prostoru mezi nervové a svalové vlákno?
a) serotonin
b) dopamin
c) acetylcholin
d) adrenalin
e) nevím

40. Podíl geneticky podmíněné variance a celkové fenotypové variance znaku se označuje
a) expresivita alel
b) koeficient dědivosti
c) koeficient hybridizace
d) intermediarita
e) nevím

41. Nejjednodušším typem nervové soustavy je
a) cirkulární nervová soustava
b) žebříčková nervová soustava
c) trubicová nervová soustava
d) difúzní nervová soustava
e) nevím

42. Daltonismus, hemofilie A a hemofilie B patří mezi
a) poruchy, kde je podíl dědičné složky velmi malý
b) dědičné poruchy, jejichž geny jsou lokalizovány v gonozomu X
c) poruchy, jejichž příčinou je chromozomální aberace
d) autosomálně dominantně dědičné poruchy
e) nevím

43. Dětský mléčný chrup je tvořen dvaceti zuby. Oproti chrupu dospělého člověka chybí
a) řezáky
b) stoličky
c) zuby třenové
d) špičáky
e) nevím

44. František je provazochodec. Jednoho dne se projíždí městem na kole a dojde ke srážce s nákladním autem. Františka odvezou do nemocnice s podezřením na úraz hlavy a poškození mozku. Poškození které části mozku by mělo nejhorší vliv na jeho schopnost udržet rovnováhu?
a) poškození mozečku
b) poškození hipokampu
c) poškození hypofýzy
d) poškození hypothalamu
e) nevím

45. Některé dědičné poruchy jsou ve své rozvinuté formě typicky spojeny se sníženou inteligencí. Která z následujících poruch mezi ně nepatří?
a) Downův syndrom
b) fenylketonurie
c) syndrom fragilního X
d) progresivní retinální atrofie
e) nevím